

Checklist Havik

NB: bij Haviken bestaat een groot verschil tussen mannen en vrouwen. Houd altijd rekening met dit sekseverschil.

1. Zet de jongen op volgorde van oud naar jong,
2. Begin met het oudste jong, werk van oud naar jong,
3. Meet de vleugellengte van het oudste jong,
4. Zoek in de tabel van de vleugellengte hoe oud het jong is. Dat kan een dag verschillen voor man en vrouw, dus kijk zowel in de kolom man als vrouw. Schrijf dat op (bijvoorbeeld 18/17),
5. Weeg het jong, kijk in de tabel van de gewichten, pak de regel met de juiste leeftijd en bepaal het geslacht,
6. Noteer krop (0, 1 of 2), en houd bij weging en geslachtsbepaling rekening met krop (volle krop kan tot 100 gram zwaardere vogel leiden!),
7. Bij twijfel over geslacht, meet maximale klauw (geen overlap tussen seksen, zie tabel),
8. Nooit ringen indien een jong jonger is dan 14 dagen (vleugellengte 80-84 mm), maar neem wèl maten en gewichten. Dit geldt voor ieder jong!
9. Kom voor zulke jongen 1-2 weken later terug (opnieuw alle jongen wegen en meten),
10. Ideale leeftijd voor seksen en ringen: vanaf levensdag 17 (vleugellengte 107-115 mm), vanaf grond zichtbaar door donsjongen met duidelijk zichtbare vleugel- en staartveren en doorkomende veren op de rug (een V vormend),
11. Let bij seksen op de onderlinge verschillen binnen een broedsel (soms zijn alle jongen aan de zware kant, of juist te licht),
12. Let bij seksen op de volgorde in het nest; de kleinste jongen kunnen een groeiachterstand hebben opgelopen!
13. Ringmaat voor man = 11 mm, ringmaat voor vrouw = 13 mm. Gebruik het liefst stalen ringen,
14. Klim niet bij het nest indien jongen goed ontwikkelde vleugelveeren hebben (zelfs indien ze nog 'pluizig' aandoen; vooral mannen zijn vlotte springers). Ring voordat het oudste jong 31 dagen is.

Extra's

1. Reken uit wanneer de jongen ongeveer zullen gaan uitvliegen (dag 40), geef aan de inventariseerder door wanneer hij/zij **broedsucces** moet vaststellen,
2. Noteer en determineer prooiresten en de staat waarin ze verkeren (intact, deels opgegeten restant, afgekloven botten, alleen veren of haren),
3. Weeg en meet intacte prooien (en neem vleugellengte, tarsometatarsus en/of achtervoetje van restanten),
4. Verzamel geruide veren (op nest en in nestomgeving), **en noteer locatie en datum op envelop en op iedere afzonderlijke ruipen,**
5. Woel onderin de nestkom voor niet-uitgekomen eieren (vrijwel nooit zichtbaar door toegevoegde nestmateriaal),
6. Vul de nestkaart zoveel mogelijk in, ook hoogte nest, boomsoort, perceel, A'foortcoördinaten